

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

LAS DOS RODERAS

Al reunir-se les Corts novament sembla que hi ha alguna cosa que trontolli, com si signés un castell de cartas ó de fitxes de dominó sobre una taula movedissa.

Aqueixa cosa que amenassa derrumbarse es la unió conservadora desfeta y petejada.

La unió conservadora que tantas esperansas havia despertat quan s' efectuava l casament de 'n Silvela y el general de les ulleres fumadas, y á boca plena parlavan els contrayents y convidats á la boda de selecció, de regeneració y de propòsits d' emprendre resoltament la marxa per noves vías salvadoras.

Poch mes de un any y mitj ha bastat perque tot se'n anés al diable. S' ha des fet el casament y s' han anulat els capituls matrimonials que tantas promeses contenian. L' unió conservadora s' ha convertit en una olla de grills. Y fins al país no ha arribat cap ventatja, ni l' efectivitat de un sol compromís dels molts que ab ell varen contraire, quan tan felissas se las prometian.

No hi ha mes realitat que la dels pressupostos de 'n Villaverde, que ab la grapa al coll del contribuyent li han tret l' última gota de such, pera alimentar els invertebrats despilfarros de aqueixa política descastada. No hi ha mes realitat que la de un empréstit que en una nit no mes vā deixar una ganga de prop de 100 milions en las tragaderas dels peixos grossos de la banca y dels espavillets de la política xupadora de la sava del país. No hi ha mes realitat que la existencia de una crisi de traball anguniosa, agravada per la carestia dels articles de primera necessitat.

En aquesta feyna de demolició, de miseria y desconcert s' han gastat las forsas y energias de la titulada unió-conservadora, qu' està avuy, al reunir-se novament les Corts, trontollant y á punt de caure.

A qualsevol instant, un estornut de 'n Romero Robledo bastará per derrumbarla.

¿Y qué queda després?

* * *

¡Que volen que quedí! Lo de sempre. Després dels conservadors, els fusionistas: darrera de 'n Silvela, en Sagasta.

Queda lo que apareix en las professóns de Corpus: darrera dels nanos, la Patum.

Moixiganga pura.

Sembla mentida que un home com en Sagasta, que per un plat de llentias vā pulirse la seva significació liberal, desencadenant sobre l país la reacció teocrática mes desenfrenada, y que per postres, després de una

farsa béllica que vā costar la salut y la vida á mes de 150 mil proletaris, vā entregar al enemic, sense lluitar, las colonias y hasta la vergonya y l' decoro de la nació; sembla mentida que aqueixa momia escarransida, estiga encare avuy en disposició de tornar á ferse càrech del poder, á la hora convinguda.

Perque las dos pandillas de gitanos blanxs aixís s' ho arreglan. «Quan jo no puga sostenirme més temps sobre del burro esquálit, hi pujarás tú, á reserva de tornarhi á pujar jo, quan tú no pugnis aguantart'hi.»

Aquesta es la norma única de govern ja fá una porció d' anys, y de ella no se'n separan per res del mon, y poden observarla ab tota confiansa, desde l' moment que l' pobre país, per acabar de perdreho tot, ha perdut fins la memoria, l' enteniment y la voluntat.

La voluntat especialment.

* * *

Y no hi ha que posarho en dupte: en Sagasta vè; en Sagasta torna.

Certa visita que va fer l' altre dia l' va omplir de satisfacció: de la Casa gran va sortirne no ja gratantse la barba, qu' es lo que sol fer quan pert el camí y tot ho veu fosch, sino somrient ab mefistofélica expressió.

Y aquella sonrisa seya va reflectirse com en un mirall en el rostre dels seus compinxs, afiat per un llarch dejuni.—¡Prompte hi tornaré!—deyan sense reCATO y fregantse las mans de gust.

Ben clarament se va traslluir aquesta confiansa en el discurs que va pronunciar l' home del tupé la vigilia de la reapertura de las Corts. «La situació conservadora es á terra. Ja no hi ha obstacles que pugan detenir els nostres passos: el camí es plá y expedit. No tenim necessitat de qu' exposém el nostre programa, que prou conegeut es. Companys meus: preparéu la cullera, que ja la marmita bull per nosaltres.»

Tal es la sintesis pura y neta de aquell discurs amfibiògic.

La marmita bull per ells, y no hi ha que dir si farán bona feyna, ab la cassussa que treginan.

* * *

Ja veulen que no podém queixarnos del actual estat de cosas.

Sense necessitat de acudir mai al país en busca de una solució nacional; sense necessitat de concedirli la llibertat necessaria perque puga manifestar els seus pensaments, respecte á uns fins que tant li interessan com els que tendeixen á provehir á la seva salvació, se troba sempre un medi de sortir del pàs.

Que l' país se resigni: no falta qui 's cuida d' estalviarli mals-de-cap.

Las dos pandillas gobernants forman dos roderas fondas, plenes de llot, en las quals el carro mitj podrít hi està atascat fins al botó de las rodas. El dia que algú l vulgi arrancar, el carro se'n anirá en mil trossos.

P. K.

¿ANÉMNOSE'N?

Aixís com hi ha frases fetas de que fa us tothom de una manera rutinaria é inconscient, també de tant en tant saltan ideas fetas que són acceptades y propagades sense reflexió pels cervells-fonògrafs que peroran en las assambleas, predican desde els periódichs ó discuteixen en els mentidores públichs.

Ara, ab motiu del Congrés Iber-Americá s' ha parlat extensament de la emigració

Fa poch temps havíam convingut tothom en que aixó de la emigració era un desastre per las proporcions enormes que prenía. Provincias enteras anaven á quedar sense brassos útils, deixantnos en cambi miserias empitjoradas per la falta en las famílias dels homens mes productius. Se feyan estadístics de la riquesa que representa un home pera calcular lo qu' Espanya perdía en cada tanda d' emigrants que sortia cap Amèrica. Las regions industrials perdían importants mercats perque l' consum era en moltes províncies cada dia mes petit; en cambi productes nacionals deixavan d' explotarse y ens feyan tributaris del extranger en molts articles que 'ns sobran á casa nostra. En resum, qu' era precís, fent ús de tota mena de medis, contenir una emigració que amenessava deixar dintre pochs anys despoblada la major part de la nació espanyola.

Avuy, y en vista de la simpatia que senten pera nosaltres nostres germans de la Amèrica llatina ja hem canviat radicalment de manera de pensar. Convé mantenir la nostra personalitat en la rassa americana dirigint cap allá una forta corrent d' emigració. Es precís espanyolizar del tot á las nacions sud-americanas que acaba d' agabellar la emigració italiana. No n' hi ha prou en que la Amèrica central y la del Sur conservi ferma sa condició de rassa llatina, sino que convé vigorisar sa fesomfa espanyola. Y pera mantener nostra preponderancia en aquells païssos, perque segueixin essent filias nostras aquellas repùblicas convé fomentar un exòdo que trasladi als espanyols á la lliure Amèrica ja que no es possible portarhi l' nostre tros de península y tot.

Per mi no m' va malament aquesta nova manera de apreciar la emigració. També 'n soch partidari. Crech que tots els espanyols que no vivim del presupost ni d' enganyar á la gent venent fé, justicia ó protecció, deuriá emigrar en busca d' un país, cap inconvenient hi ha en que siga Amèrica, en que no vejessim mes la pinta de totes aquestas pandillas de monàrquichs, capelláns, militars, empleats y demás ejusdem furfuris que se 'ns menjau de viu en viu.

La regeneració que no podém lograr avuy mentres permanescém en aquest país propietat d' uns quants desvergonyits la lograríam emigrant á un país lliure.

ESTÀ ADELANTADÍSSIMA LA IMPRESSIÓ DEL Almanach de La Campana de Gracia

PERA 1901

La mar de caricaturas = Un tomo de traballs satírichs y polítichs
Sortirà aviat.—Segueix oberta la llista de pedidos.

Llavoras la regeneració d' Espanya no fora un fet, pero la dels espanyols sí.
Anemnoshen.

JEPH DE JESPUS

DEYA l' altre dia un periódich de Madrid:

«El Sr. Silvela anirà a passar una temporada en las sevas possessións.»

Observin com la major part dels homes polítics de la restauració, fins aquells que avants de fer de l' ofici, no tenian ahont caure's morts, tenen avuy possessions.

Y ara prèguinse tot el temps que vulguin per averguer ahont tenen las sevas els homes de la República.

¡Ah, si l' país tingués un àtom d' esperit investigador, quanprompte faria una bona garbellada, y trobaria ahont son els vividors y ahont els homes dignes!

No hem parlat del Congrés hispano-americà, no per que no 'ns siga simpàtica l' idea d' establir llassos fraternals entre les Repúblicas de la nostra rassa de l' altra banda del Atlàntic y la mare patria; y si sols, per que ningú ignora que l' embajador de Inglaterra va posar el seu veto á que un acte que podia ser tan important tingués determinada trascendència.

De manera qu' encare no sortim del niu, que ja 'ns aixalan.

**

Apart de això els elements oficials espanyols han fet ben poca cosa per demostrar als fills emancipats de aquells païssos tan progressius, que la mare Espanya, qu' ells tenen baix el seu cuidado, ha mudat de tarannà.

Aixís, en la sessió de clausura, el marqués de Aguilar de Campó que presidia, va apareixer collocat entre l' bisbe de Madrid y l' Nunci.

De manera que quan els representants de Amèrica regressin á sos païssos, no bastaran totes las emanacions de la mar, pera treure's del damunt l' antípatica faràm d' encens.

Y haurán de dir, encare que 'ls dolgui:—Espanya segueix sent sempre la mateixa!

Una catàstrofe horrible va ocorre dia en dia, ab motiu del descarrilament del Sud-exprés, entre las estacions de Bayona y Dax. Uns 20 morts y uns 26 ferits graves signaren las funestes conseqüències del accident, promogut per la rapiditat excessiva del convoy, sobre un terreno massa tou, á conseqüència de las plujas.

¿Que faria l' nostre govern, si la catàstrofe hagués ocorregut á Espaùya?

Probablement deixaria qu' enterressin als morts y curessin als ferits, quedantse ell tranquil com si res hagués passat.

A França, en cambi, l' empresa sabrà lo que li costa la séva imprevisió. Y es que 'ls polítics de la vella República tenen vergonya y comensan per no ser concellers tapa-bruts de las grans companyías ferrocarrileras.

El célebre històlic Doctor Cajal, després de haver alcancats els mes grans honors á que pot aspirar un sabi en els centres científics estrangers, ha sigut objecte á Madrid de un banquet, al qual va assistir l' ministre de Instrucció pública, qui va proposar que s' obrís una suscripció nacional, á ff de ajudar al eminent catedràtic en sos estudis.

No es mala la idea.

¿Pero no seria millor, que la suscripció nacional s' obrís á Espanya pera sostener al culte y clero, y que 'ls 42 milions consignats en el pressupost per las atencions eclesiàstiques, s' invertissen tots en instrucció pública y sobre tot en estimular el cultiu y l' progrés de la ciència?

Espanya es molt catòlica, segons diuen, y res els faltaría als capellans encare que l' Estat deixés de pagarlos; en cambi ha donat probas de ser molt poch científica, y tot lo que l' Estat inverteixi en ilustrarla serà sempre poch, si hém de recobrar el camí perdut després de tants sigles d' estacionament y fanatisme.

—¿Y de huelgas que tenim?

Tenim que no se'n pot parlar. Pero á pesar de això ja 'ns n' aném enterant per las notas que á la Capitanía general se facilitan als diaris. Per aqueixas notes aném enterantnos de que tal ó qual están acabadas, quan encare ningú 'ns havia dit que haguessin comensat. Aquestas son las ventatjas de la censura previa: primer se 'ns entera del desenllás que de l' exposició del drama.

Llegeixo en un periódich barceloní:

«Se 'ns assegura per conducte fidedigne qu' en la escribania del Sr. Romero s' está instruït contra criminal pels delictes de violació y estupro contra l' rector de una iglesia del barri de Gracia.—Reculliré dets

sobre la versió pera informar degudament als nostres lectors.»

Está bé: que vinga llum, per mes que siga necessari encendre tots els ciris de la iglesia.

Ja tenim á n' en Villaverde president del Congrés. ¡Quina posició mes cómoda!

Y certament que ningú podrá negar que de dret li tocava, després dels seus immensos treballs pera deixar al pobre contribuent sense una pesseta á la butxaca. Y sobre tot després dels grans esforços que vá tenir que practicar, al contractar l' últim empréstit.

**

Y a propòsit. Aquest gran escàndol financier ha de ser objecte de debats en el Congrés. ¿Y que farà l' president de la Càmara, quan caygan damunt del seu cap, las terribles acusacions á que vá ferse acreedor ab la seva conducta?

Permaneixerà assegut á la taula com si li diguessen Llucia ó se amagàrà dessota d' ella?

Mes no 'ns impacientém, que prompte ho hem de veure.

CARTAS DE FORA

Badalona.—Podrà ser que la guardia civil, ocupada exclusivament en la qüestió carlista, no tinga temps pera res més, perque l' fet es que desde que no 's vigila, en la majoria dels cafès de aquesta ciutat se juga de una manera esgarrofosa, ab perill de que á l' hora menos pensada tingué de presenciar escenes lamentables com moltes se n' han vist, que tenen origen en la taula verda ahont s' estira l' orella al pobre Jordi.

Llagostera.—El 17 del corrent deixá d' existir el company Joseph Vendrell, que fou enterrat civilment, ab acompañament de dues músiques y una gran concurrencia de socis de la Juventut republicana y de la Corcho tapera, de las quals formava part el difunt. Per cert que aquest enterró 'ns donà ocasió de veure l' estat d' abandono en que 's té l' cementiri neutre, ó dels gossos, com diuen els que hauríen de cuidárs'en y 'l tenen en un estat tan asquerós.

San Cugat del Vallès.—El dimecres 11 del actual passà un fet que demostra la molta llana qu' existeix encare. Fou enterrada una monja y sobre la caixa hi havia un Sant Cristo (sens dupte clavat perque ab el tronoll no 's desprenyeu). Al arribar el Campo Santo probaren de treure'l y no pogueren, naturalment si estava clavat; y algunas beatas començaren á dir que allò era un miracle de Deu y que per res del mon treguessen aquell Sant Cristo. La notícia anà cundint y no faltà algú que á la nit se 'n' anàt á convences de si allò era ó no miracle, afirmando que havia vist al Sant Cristo passejarse pel cementiri. Naturalment que no sabia explicar, si per passejarse havia fugit de la creu. Fins hi havia qui de manava al fosser que tornés á esbots' l' niño pera veure si 'l cadáver de la monja se n' havia anat al Cel en eos y ànima.—Ja veuen ab tres ó quatre puntas de París, clavadas oportunamente, quins miracles poden ferse!

i SOL! (*)

INTIMA

Vull estar sol, ben sol mentres me mori:
Vull estar sol, ben sol, ¿ho sents ma esposa?
no vull qu' entri ningú; quan agonitzí
no vull qu' entri ningú dintre l' arcoba,

Mentre passo la vida sufrint sempre
y diu qui 'm veu que *duch la mort á sobre*,
tothom fugi lluny de mí, tothom s' aparta,
ni la familia 'm vol, ningú s' acosta,

Heus aquí 'l mon lo qu' es' farsa... mentida...
aquéi el teníu, la humanitat que 'l poble
per instant natural fer be aconsella,
pero al anà á fe 'l bé... la esquena dona.

¿Ho sents? ja t' ho tinch dit, mentres alenti
no vull que ningú vingui á ferme nosa;
no vull que 'm fassin mal ab sa presencia:
¡Prou sé qu' haig de morir del mal que 'm corea!

Sols vull que vingas tú, ningú 'm fa falta.
Sols vull que vingas tú, tu tota sola...
si temí mals-de-cap, *comprende un burro*
que així ens ho han dit moltes persones.

No vull deixá aquest mon, ab la racanisa
de deure cap favor als poca solts
que si venen ho fan sols ab la idea
d' *inclinarme* á fe allò que á mí no 'm xoca.

Fesgo tal com jo 't dich, á ningú creguis
deixa 'l dir de la gent, la gent es boja,
segueix sempre 'l que 't dicti la conciencia
no fent mal á ningú, y á ton gust obra.

Deixa á la gent que digui lo que vulga
y á las maledicòns tanca la porta;
tingas per ben entès que *tots som duenyos*
de fer allò que 'ns passi per... la gorra.

Ja sabs quin interès molts se prenfan
per sapiguer si á missa anava fosa,
no acostantse ja mes, al enterarse,
que jo no he sapigut fer may l' hipòcrita.

Recòrda't que á la tenda ja no 't ffan
per por de no cobrar, ¡ni una escarola!
¡perque no soch creyent! imala negada!
en cambi ells qu' ho son tant á tothom roban.

No deixis al olvit las xarranadas
de tants com s' han ofert á totas horas
mentres anavam bé, y á dintre casa
no s' hi havia ficat la *mala-sombra*.

Pensa qu' en aquest mon, tothom se cuya
de tot allò que menos els importa;

si vas bé, tots te *l'lepan* miserables!
mes si no tens un clau, tots t' abandonan.

Ja sabs, donchs, lo que vull; mentres respiri
no vull tenir *mironys* pocas vergonyas
que mirant fit á fit, sembla qu' encare
del que del mon se 'nvá, contents se mofan.

No vull qu' entri ningú, no vull que tinguin
la vil satisfacció qu' ells se proposan,
si volen satisfer los instints cafres...
que vajin allà al pati de las cordas.

DOMINGO BARTRINA

EL LIO ECONÓMIC

DIQUIN lo que vulguin els termòmetres... y las fabulosas notícies d' ingressos que cada mes fa publicar el Gobern, pera tranquilizar al país, la situació va curta de quartos.

L' augment de la recaudació del timbre, l' augment dels tabacs, l' augment dels consums, res es prou pera apagar la sed devoradora de la caixa del Estat, que apremiada pels seus implacables compromisos, no para un moment de cridar:—¡Més, més, més!...

Días enrera l' Allende Salazar, que, com ningú desgraciadament ignora, es el ministre d' Hisenda, va emprendre al jefe del Gobern.

—Amich meu—va dirli—sento molt haverli de comunicar una mala notícia.

—¿Qué 'ls quartos s' han acabat?

—L' Azcárraga no va deixar caure desmayat sobre l' alfombra, perque va pensar que després hi hauria treballs per aixecarlo; pero 's va impressionar de veras, y fins va tornar-se una mica groch.

Perque 'ls nostres homes de govern son així. Que un pobla 's cremi, que s' alsi una partida, que la llagosta 's menja tres províncies, que mitja Espanya s' enfonzi... Ells, res: tan frescos com si 'ls diguessin Llucia.

Pero vajin á ferlos saber que la guardiola es buyda, allí sentirán vostés exclamacions y petament de dents... postissas, —¿S' han acabat?

—Sí, senyor—insistí l' ministre d' Hisenda;—y lo pitjor es que no veig modo ni manera de ferne de nous.

—¿No 's cobran las contribucions?

—Ja ho crech... ¡No faltarà més! Pero ha de tenir present que sobre no cubrirse ab lo que las contribucions produueixen els gastos corrents, en el pressupost que ara estém confeccionant se n' hi han introduït alguns que avans no hi eran.

—¿Per qué no fa economias?

—¿Ahont? ¿A la palla de las mulas de l' artillería de muntanya?

—Home... 's busca ab paciencia.

—L' Allende Salazar, qu' está fart de buscar sense trobar res, va arronsar las espalles.

—Desenganyis, don Marcelo, els pressupostos estan llimats á la perfecció y es impossible ferhi la més petita esmodadura.

—¿Y donchs?

—Al meu entendre no hi ha més sortida que demanarne al país.

—¿Un altre impost?

—No senyor,

—¿Un nou selló?

—Tampoc: no hi hauria siti ahont enganxarlo. Tot n' està plé.

—Pues no atino...

—¿Ha llegit vesté la *Vida bohemia*?

—No senyor: no hi llegit més que la *Vida de Santa Teresa y El Ancora de Salvación*.

—Es llàstima: En la *Vida bohemia* hi ha un tipo que, trobantse horrosament ab l' amo del pis, demana á aquest que li deixa una cantitat... á ff de poguerli pagar alguna cosa á compte.

—¡Ya! Vol dir que nosaltres podríam dirigirnos als tenebros de la deuda...

—Res d' això. En el nostre cas, el procediment del bohem ha de transformarse radicalment.

—Y ab el permís del senyor Azcárraga, el ministre d' Hisenda va exposarlos detalladament el seu plan.

El Gobern se dirigirà al país, y sense aludir als apuros econòmics que passa, li parlarà en aquests termes:

—Ha arribat l' hora que tant havíam desitjat tú y jo. Restablira la pau moral y material y preparats pera entrar d' un modo definitiu en el camí de la regeneració, el Gobern va a empender una serie de treballs colossals que transformaran aquest país en un eden, en el qual tots els espanyols seran Adams y tots las espanyolas, Evas. Camins, canals, carreteras, pantanos, ferrocarrils, ports, escoles, museos... volém dotarlos de tot, de tot lo que l' progrés y las exigencias de la vida moderna reclaman, y vosaltres mereixeu. Guiat per aquest propòsit, el Gobern obra un gran empréstit de mil milions de pessetas, al tant per cent d' interès que us convingui, que per això no hem de renirir... ¡Apa, aneu eu-trant! ¡Mil milions de pessetas! ¡Comensém á portar quartos! ¡Tot per la patria!..

Encare que la cosa 's pastaleja ab molt secret, s' assegura que l' Gobern ha acceptat ab calorós entusiasme el plan del ministre d' Hisenda y que un dia d' aquests comensaran á posar fil á l' agulla.

Ja ho sab el pais. Quan sigui l' hora, no ha de fer més qu' entregar mil milions de pessetas.

El Gobern sortirà d' apuros... y ell se quedará sense las pessetas y sense 'ls camins, els canals, las carreteras, els pantanos y els carrils que li hauran promés.

FANTASTICH

DESPRÉS DE LA PRIMERA SESSIÓ

—¿Qué li ha semblat?

—Sorprendent.

Congrés tan aixalabrat no l' havíam disfrutat jamay. — Verdaderament. Arribá al lloc del torneig, deixá 'l barret, saludar-se... y comensá á agarbonarse com si alló fos un safreig. — Oh! Y ab quinà algarabía! Quadros semblants, s' ha de dir, no més se yeuen aquí. — Aquí y á la bojeria. — Aixó es aprofitá ab manya el temps que altres van perdet. — Y traballar seriament per la salvació d' Espanya. — Ja ha vist en Silvela.

— Y tal! Es l' home més sandunguero de la terra.

— ¿Y en Romero?

— Oh! Aquest ha estat colossal. Intenció, garbo, destresa, la llengua ben esmolada, cada gesto una trompada, cada frasse una agudeza... Ningú com ell, de segú, per fer riure y dar trastassos... En un circó, entre 'ls pallassos, serà 'l número hú.

— ¿Y l' Ugarte?

— Un bordegás capás de fer bé una planxa.

— ¿Y l' Azcárraga?

— Gran panxa.

— ¿Y en Sánchez Toca?

— Bon nas!

Entre ell y la cabra tista, fins prescindint dels demés, n' hi ha prou per anà al Congrés á recrearse la vista.

— Lo cert es que la funció ha resultat ben moguda. Fins hi ha hagut pedra menuda.

— Y alguna, que Deu n' hi dò. — L' Azcárraga es qui ho ha entés, i Quin discurs més admirable!

— Es un home incomparable per parlar... sense dir res. Que la lleu, que lo essencial, que l' armonia entre tots, que l' patriotisme... es dir, mots que no fan bé ni fan mal.

— Hi ha hagut dos ó tres moments en que m' creya que's matavan.

— ¡Cá! No més ho aparentavan: no 'ls passava res de les dents.

— En Sagasta ha estat hermós. — Y en Villaverde hasta allí.

— ¿Y en Dato? — Oh! Aquest, diví, més bé que no 'ls altres dos.

— ¿Y que 'n diu del pols segú dels gamacins?

— ¡Pot contá!

— ¿Y dels tetuanistas?

— ¡Ah!

— ¿Y dels republicans?

— ¡Uh!

L' espectacle del Congrés es divertit de debò; llàstima que tot aixó

ens trobi sense dinés.

— Una situació que víu comprancho tot al fiat, y en compte de fer bondat malgasta y disputa y riu!...

— ¡Aixó es lo terrible, aixó!

El país casi morintse y 'ls diputats, divertintse...

— En fi 's sab que penso jo?

— Prou. Que ab aquestas jaranas si no 's va per altres vías,

hi ha govern sòls per vuyt días,

— Y nació per tres setmanas.

C. GUMÀ

CONGRÉS OBRER

El Congrés obrer últimament celebrat á Madrid ha donat probas de la cordura y 'l bon zel que regna entre la classe treballadora.

Allí varen reunir-se 'ls delegats de casi totes las associacions obreras d' Espanya, discutint certas reformas que al portar-se á la pràctica han de resultar altament beneficioses.

Entre las proposicions, en sa major part acertadíssimas que 's discutiren y aproben, una n' hi ha qu' en mon concepte hauria de ser la primera que 's posés en planta; tal es la de que cada societat cuidi d' establir un escola laica.

Així com las societats de resistència, per medi de la unió dels treballadors tendeixen á proporcionarlos hi millors de salari, reducció d' horas de treball y altres ventatjas, la instrucció integral purament laica formarà ab el temps homes lliures y coneixedors de sos drets y de sos devers, ab lo qual se transformaria la joventut actual que per haver sigut educada casi exclusivament pels jesuitas y 'l clero, tant sols se pot comparar ab un remat d' esclaus.

Quan els delegats de Madrid demandaven l' emancipació del obrer, sens dupte que tingueren en compte que l' obra del emancipadora ha de comensar pels noys, principiant per inculcarlos desde la seva primera edat las ideas progressivas renyides per conseguir ab tota farsa religiosa y donantlos hi á comprender al mateix temps que tots els homes som germans sense distinció de colors ni rassas.

Tal es lo que tenim de fer. Cambiar alló que 's diu de «pá y toros» per «pá y instrucció.» Y aquesta tasca á ningú pot encomanar-se millor que á las societats de resistència.

¡Animo, donchs, treballadors, desheretats, amichs de la veritat y la ciència! ¡A establir escolas laicas! ¡A lluitar plens d' energia ab els faldilletas que gracies al apoyo dels governs reaccionaris s' han apoderat de la ensenyansa!

Las grans obres, pera ser sólidas, han de comensar-se pels fonaments. Y una obra gran, la mes gran de totes es la transformació de aquesta societat privilegiada plena d' errors, erims y miserias.

S. TORNER (*Icario*)

Fel general Weyler va confessar-se ab un redactor del *Figaro*, dihentli una porció de coses, qu' entre 'ls ministerials de Madrid van produir pés-sim efecte.

En vista de lo qual, el general Weyler va declarar que 'l redactor del *Figaro* devia entendre'l malament, y que no hi havia res de lo dit.

El general Weyler ja que no ha pogut may ferse célebre per las sevas conquistas, ningú negarà que se n' ha fet per *las sevas retiradas*.

D. Marcelo ha renunciat generosament á las racions de pinso á que tenia perfecte dret, per figurar en el pressupost.

Trobo que ha fet molt bé 'l general Azcárraga.

— No té en la taula de la situació plat de primer ministre? Ahont dimontri's ficarà la palla y las garrofas?

Teoria de última moda. Inventor en Silvela.

— Els partits, ans que tot, necessitan ser molt flexibles per salvar las circumstancies difícils.

Sí, sí; la flexibilitat avans que tot.

Sols qu' ell, en els primers exercicis que acaba d' efectuar, ha quedat partit pel mitj de l' espinada.

En vigilias de la obertura de las Corts, el president del govern va obsequiar ab un té als diputats de la majoria.

Ja sé perque devia ferho, ó á lo menos m' ho penso. Perque no *tussin*.

Modificació al escut nacional, que 'l distingit publicista Alfredo Calderón proposa en un de sos brillants articles:

Sustituir al lleó per un eranh, si fos possible prescindir del toro que sembla tenir un dret preferent á figurarhi.

Ab permís del nostre amich, crech que la cosa podrà arreglarse, dividint l' escut en quatre quartels. Al primer podrà posar's hi 'l toro, simbol de l' afició nacional; al segón, el burro, viva imatje del poble; al tercer, el eranh, trasunto del fanatisme y la reacció, y al quart y últim la sangonera, representació de las classes gobernants.

Alguns empleats de Correus, que de passada deuenen esser esbirros de *La Fulla*, s' entretenen en ficar dintre dels números de LA CAMPANA, destinats als suscriptors, fullas de propaganda católica, ninots ab oracions y periodiquets carcas.

Ja suposem que 'ls nostres suscriptors solsament passan l' ull per aquests paperots, pero protestem del fet per lo que poden perjudicar als interessos dels devots de nostre periódich.

Si la donan en ferlos pagar á Correus l' excés de pes, se'n farán un dineral. ¡Perque n' es de *pesada* la lectura dels tals paperets carca-tòlichs!

En el discurs ab qu' en Sagasta va entretenir la gana dels seus amichs politichs, va tirar un piropo á la *Unió Nacional*.

Molt llussos serán en Paraiso y 'ls seus companys, si mossegan l' esqué sagasti.

Jo crech, pel contrari, que com á bons botiguers sabrán distingir la moneda falsa de la legítima. Falsa la gasta sempre l' home del tupé, com poden testificarlo 'ls que van confiarli 'l plantejament de las reformas democráticas.

Y ab la moneda falsa sols una cosa 's pot fer: clavarla al tauell, perque no corri.

Notas eclesiásticas.

Ha mort el rector de la Creu Alta, barri immediat á Sabadell. Mentre visqué, alegant la seva extremada pobresa, s' abstenia de fer caritat als menesterosos; y un cop difunt, practicant un escrupulós registre, se li han trobat dinou mil duros en un amagatall y dotze mil en un altre.

Ara comprehench perque 'ls capelláns van vestits de negre: per semblar-se á las formigas.

* * *

• El rector de Monistrol de Montserrat ha montat un

Casino catòlich á la rectoria, ab el seu corresponent café.

Y s' ha près el negoci tan á pit qu' ell mateix cuida de tot lo referent al servey, fins al extrém de portar á la taula lo que 'ls parroquians li demanan, siga café, si-gan licors, siga 'l dominó, sigan las cartas.

Com no serà gens difícil que 'l rector de Monistrol formi escola, perque 'ls bons exemples sempre troban imitadors, bò fora, que 'l Sr. Joseph de la Plassa nova, establets al seminari una càtedra de rebosteria y un' altra en la qual s' hi pogués aprendre en tots sentits, el maneig dels salms de las quaranta vuit fullas.

Una noticia curiosa.

S' ha establert novament á Port-bou el célebre tinent Portas, ab la particularitat de que no hi ha en tota la població una sola fonda que s' haja prestat á donarli al-barch.

Vels'hi aquí un home que, á pesar de dirse *Portas*, se li tancan totes las portas.

Continúan descubrintse tot sovint dipòsits d' armes.

Això vol dir que den havent-hi molts, y tot lo que 's fassí per descobrirlos serà poch, perque si de un má-nech de escombra, segons diu el refrán, ne van sortir set balas, tractantse dels carcundas, de qualsevol dipòsit d' armes en pot sortir una guerra civil en tota regla-

SOLUCIÓNS

Á L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1.ª XARADA.—*Cam-pa-na*.

2.ª ANAGRAMA.—*Armat*—*Marta*—*Matar*.

5.ª GEROGLÍFICH.—*Qui mes mira, menos veu*.

Han endayinat totes ó part de las soluciōns del número passat els ciutadans: Un enamorat pobre, J. G., Lo Fusteret, F. B., Un esqueixa sotanas, Rospis Fastichs, Samuel Levi y Pau de la Gralla.

XARADA

Una bestia molt lleugera es *primera*;

una nota veurás dona la *segona*

y musical veurás qu' es la *tres*.

Si no encertas la xarada, t' ho diré d' altra manera:

Prima-segona-tercera

es el nom de ma estimada.

L.L. VIOLA Y P.

MUDANSA

Ha agafat tant de *tot* en Marsal que ara parla d' ell tot lo *total*.

UN COMPARSA RETIRAT.

CONVERSA

— D' ahont vens Japet?

— De can Vidalet.

— ¿Que hi has anat á buscar?

— Ja t' ho he dit y m' ho preguntas?

UN NYÉBIT ENCOSTIPAT

GEROGLÍFICH

×

1

DENGUE

1

R M

I

BIANCHI

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans: H. R. D. C., L. Genís, Albert Daroca, Francisco Ferrerabas, J. G. Lo Fusteret, Casimir B. de-Cutó, Un soci de la Rosa Blanca, Ebantes Graltí, Un espadenyer de Blanes y Quevedo Petit: — *Lo que 'ns curian aquesta senyuna no fa per casa*.

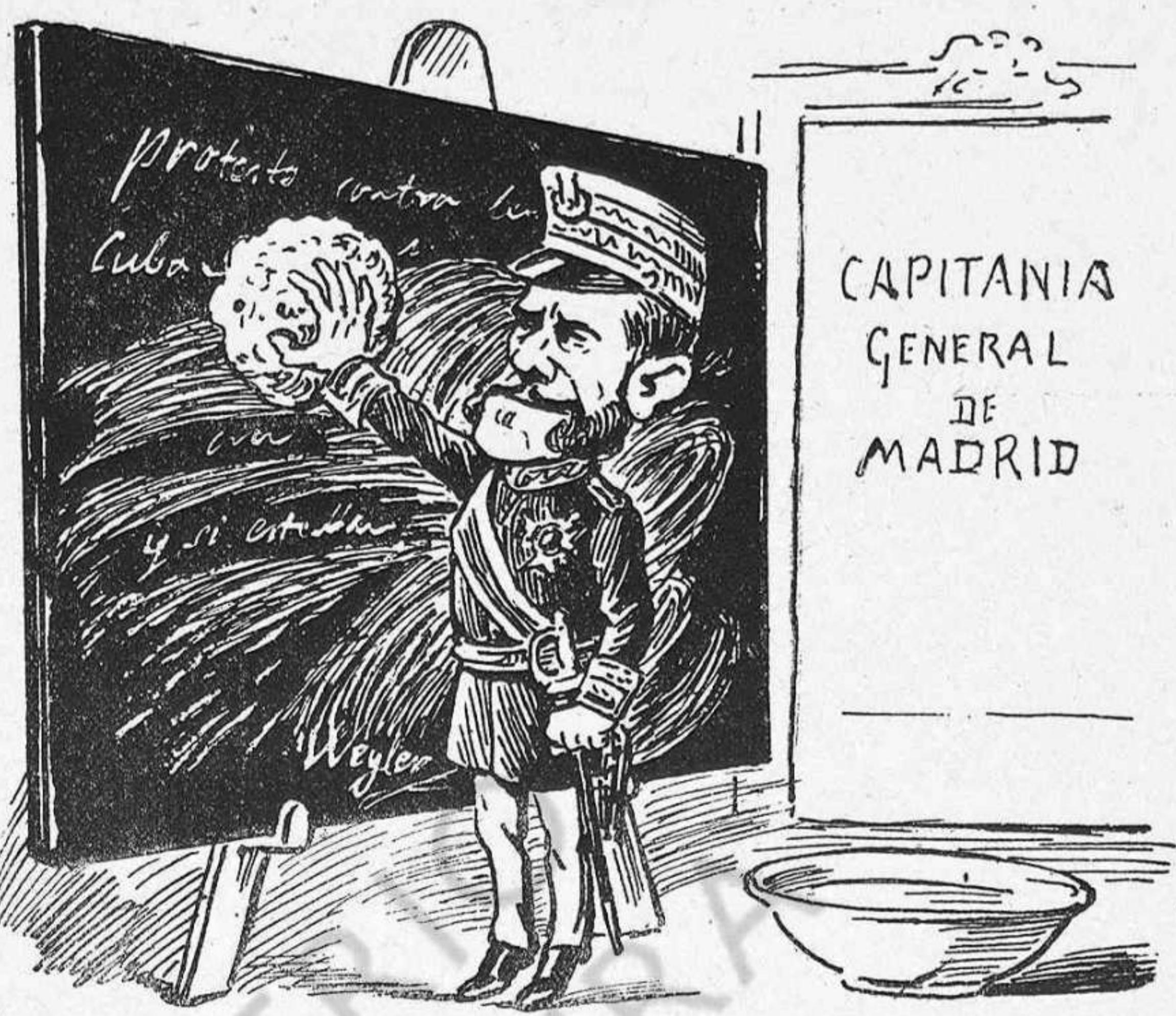
Ciutadans: Un nyébit encostipat, Julieta, Fusté y Cómich, Valentí Sanchez, Carlos Soler, Joseph Escrivá, Rosiñol Llatuá, Joseph Gorina Roca, Un enamorat pobre, Abad, Joseph Salichs S., Frederich Gomez y E. Zolá y B.: — *Insertaré alguna cosa de lo qu' ens curian*.

Ciutadà: Joan Bonastre: Vá bé,—Chelin: De primera.—F. Carreras P.: El quadret anirà; la xarada no. La Esquella de segon nom se diu Modesta y no admét cops de bombo,—Rosendo: Un desengany amorós l' ha posat freneticós? Vosté es inventor d' adjetius; be s' ho portava prou amagat.—Peret del C.: Ara sí.—T. M. Cats: Cats fet, home? Aixó no và.—Oñiverter: Fá mal fet de deixà 'l llapis per la ploma. Acabarà per no fer res ben fet. Zapatero, á tus zapatos.—Pere Clavellina: Son estantissos.—Ll. Torné R.: Tot per ella! Tot, fins aquests versos espantosament dolents? No li agrairà res.—Emilió Farré (Buenos Aires): Estém bé pera traduir articles... sobre tot com aquest que no es de primera necessitat!—Sebastià Hernández: Dos sonets y ripiosos? Home, aixó es un imprudent obús de confiança...—A. Cortina Rivera: Llevát d' alguna paraula grollera, ya bé la faula.—Anton Cantallops: Un altre dia.—Joseph Batista: Deu l' ampari.—Amadeo D.: No hi ha l' amo.

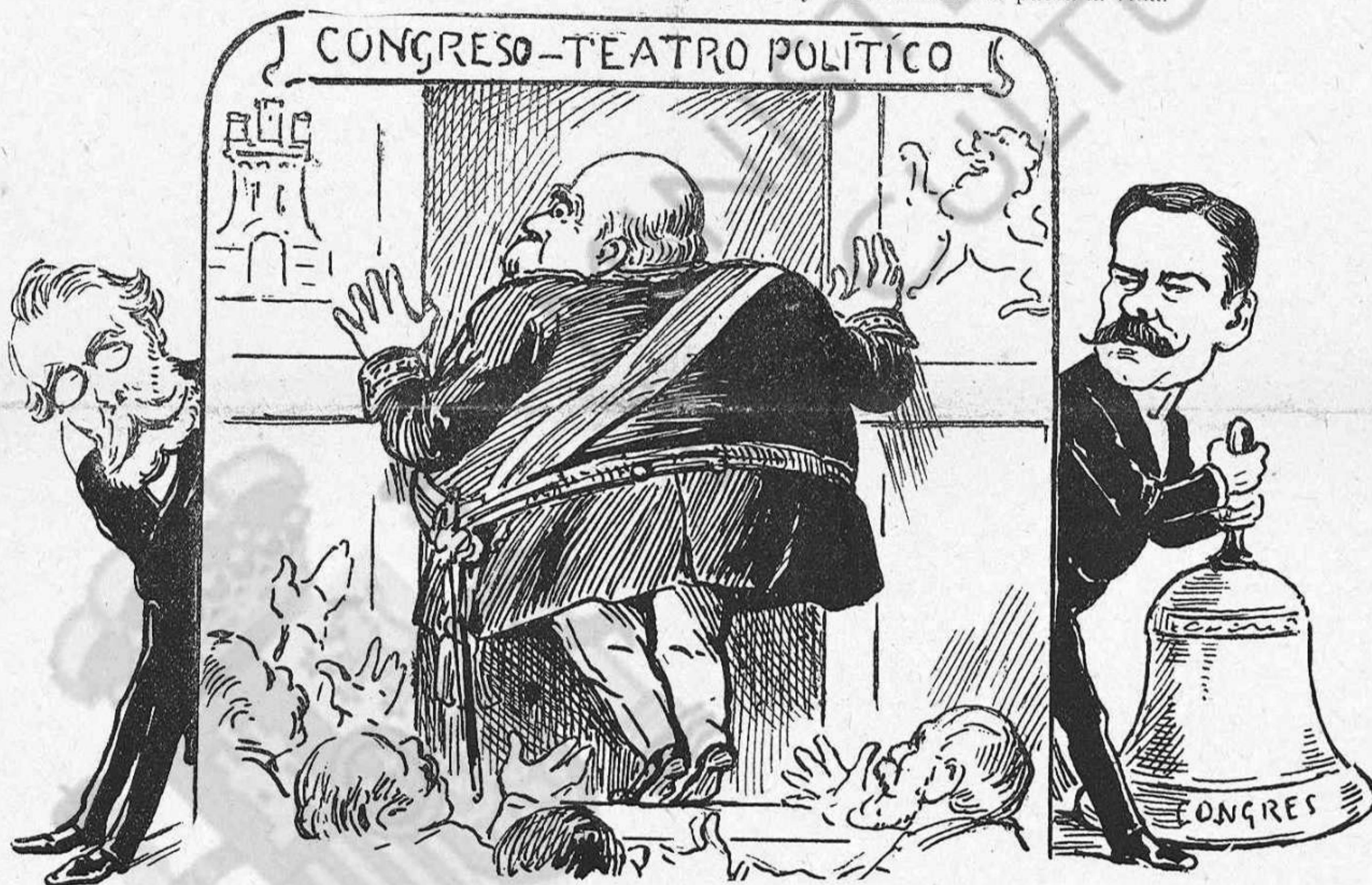
COSAS DEL DIA

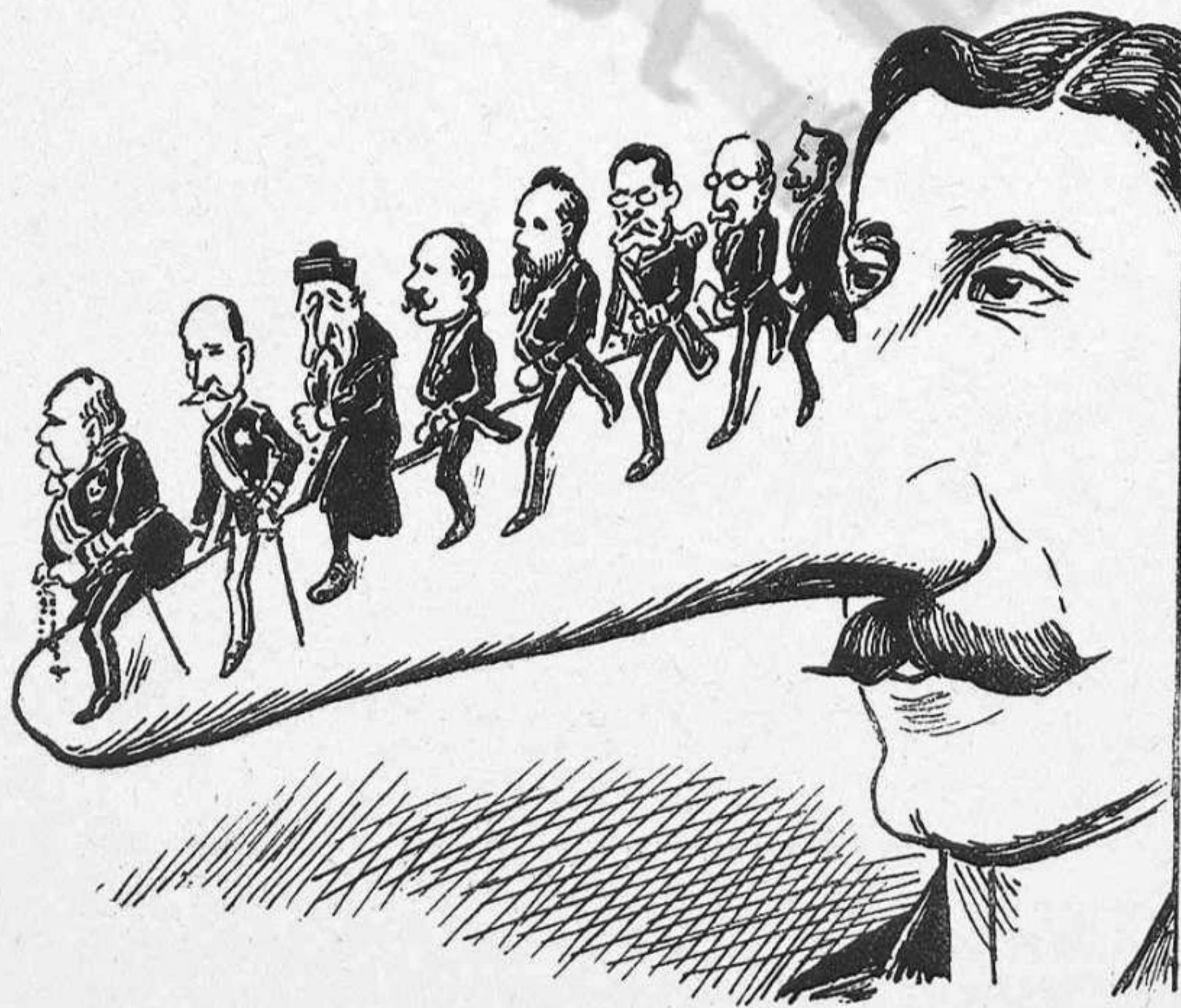
Després de l' algarada.—El llop carcunda al tornárs'en al eau, torna á cubrirse ab la pell de bé.

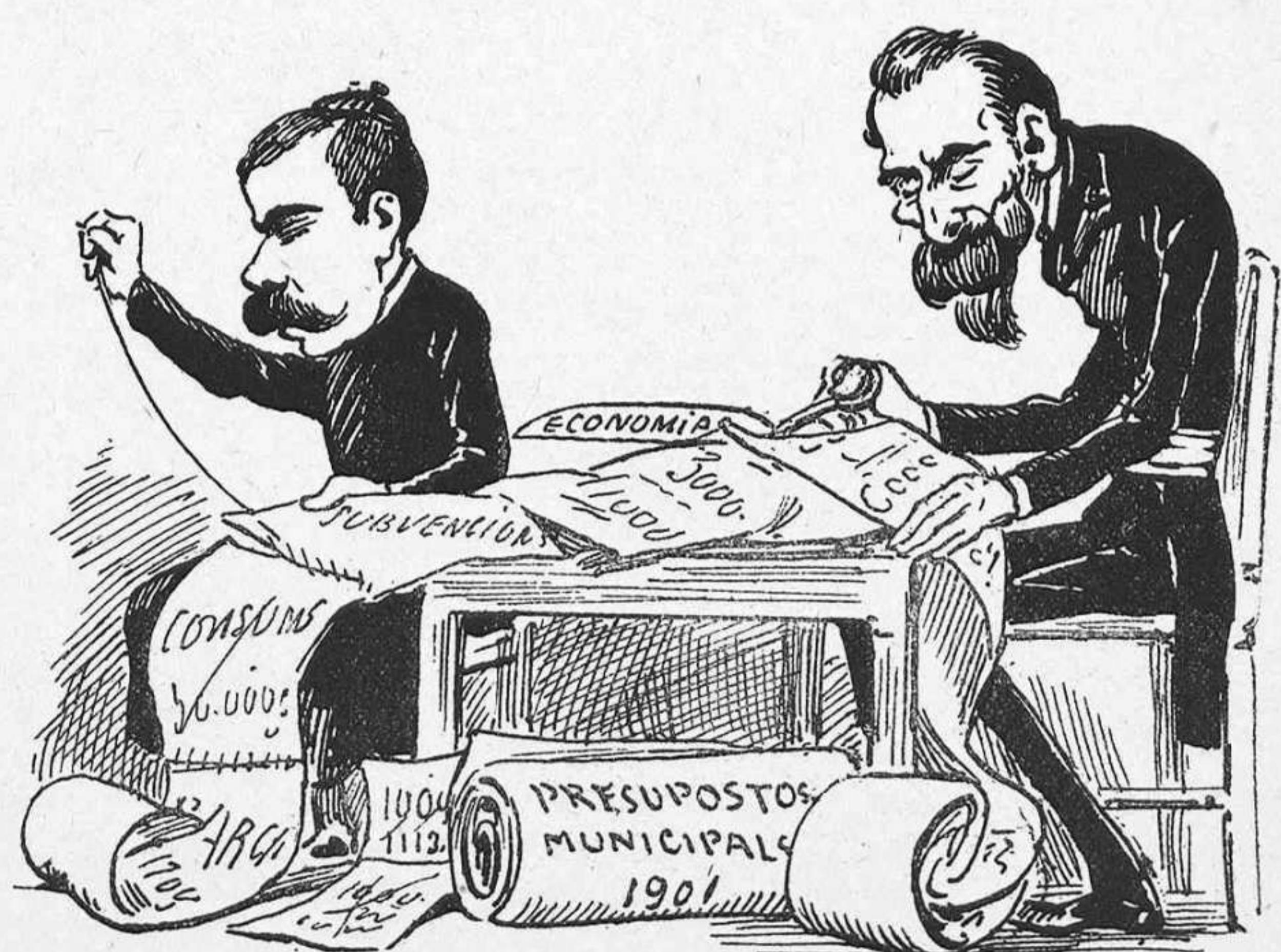
Las declaracions de 'n Weyler.—Dir y asegurar que no s' ha dit: escriure y borrar... així se passa la vida.

L' obertura.—Una de dos: ó extrenye al president, ó aixamplar la porta.

El ministre de mes nás.—¡Y encare dirán que 'l govern no té un bon assiento!

La feyna de 'n Jafá.—Lo que l' un retalla l' altre ho recús, y queda tot com avants.